

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewy-ter. 7. sz. em. alatt

Hirdetéseket díjszabás szerinti árfizetés

Loptak!

Makó, május 28.

A Désy-per mai tárgyalásánál kétségtelen bizonyítást nyert, hogy Lukács és társai meglopták az országot. A ma kihallgatott tanúk - Sándor Pál, gróf Károlyi Imre, Ullmann Adolf és gróf Andrassy Gyula - ugyiszólván egyértelműleg oly vallomást tettek, amely után nem lehet mást odakiáltani a mungótársaság felé mint:

Loptatok! Zsványok! Elloptátok az ország pénzét!

A mai tanukihallgatás eldöntötte a per sorsát. Az ítéletre nem kíváncsi senkisé. Lehet az már akár mily, az ítéletet a megcsalt, meglopott nemzet mondja ki az országrontó gazok felett, akikről ma kétséget kizáró módon bizonyult, hogy loptak.

A mai tárgyalásról tudósításunk következő: Elsősorban Vajda bankigazgatót hallgatták ki.

(Vajda Imre kihallgatása.) Vallomása elején azt vallja, hogy Elek Pál számláján nagyobb összegű ki és befizetések történtek, amelyekről Elek nem akart felvilágosítást adni, okokat hozván fel a nagy összegek hovatartására nézve. Elek kijelentette előtte, hogy nincs tudomása arról, hogy az általa adott pénz a munkapárt kasszájába folyt volna be. Ebből az ügyből kifolyólag keletkezett Eleknek az afférje is. Elek elmondotta azonban egy ízben neki, hogy az óbudai választásra kellett adnia egy ízben pénzt Vörös László idejében.

Ezután következett Károlyi Imre gróf kihallgatása. Elmondja, hogy Vajda feljelentése következtében Elek Pál ellen becsület bíróság ült össze, melynek tagjai Barkóci Endre, Andrassy Gyula, Ullmann Adolf és Károlyi Imre voltak. A becsületbíróság előtt Elek nyugtákkal és szóval igazolta magát a vád ellen, hogy ő felhasználta volna a bank pénzét a saját céljaira, vagy szabálytalanul. Az összegre nem emlékszik, körülbelül 4 és fél millió volt.

Elnök kérde, látta-e a nyugtákat. Tanu kijelenti, hogy egy nyugtát látott Kazár miniszterelnökségi főigazgató aláírásával 282500 koronáról. Elek bizonyította, hogy ezt az összeget Lukács beleegyezésével a pártkasszába fizette be. A 200000 koronáról nem tudott elszámolni.

Most Sándor Pál kihallgatása következett, ki elmondta, hogy a bank

öt is megbizta az ügy megvizsgálásával s ő látta is a nyugtákat, melynek egyikét Kazár miniszteri hivatalnok írta alá s 2800000 koronáról szólott, a másik nyugtát Paduel miniszteri hivatalnok írta alá s ez 800000 koronáról szólott. Ezek azon összegek, melyeket nem tettek vissza a bank pénztárába... Ezen vizsgálatainál Elek Pál is jelen volt s bizonyítékokat szolgáltatott arra nézve, hogy hová fordította a pénzt.

Utána Ullmann Adolf kihallgatása következett, aki szintén tagja volt ennek a bizottságnak. Ullmann 4,700,000 koronára emlékszik. Látta a nyugtákat, amelyekkel Lukács-hoz mentek.

Lukács tudomásaival jött létre az üzlet s az összeg egy része Lukács-hoz, más része a kereskedelmi miniszteriumhoz folyt be.

Elek figyelmeztette Ullmann, hogy az összegnek a pártkasszába való adományozása a sószerződéssel kapcsolatos.

Ullmann egyben erőlyesen megcáfolt Vajda azon vallomását, mintha a koalíció idejében választási célokra a Hitelbank Szerényinek pénzt adott volna.

Ezen szenzációs vallomás után Andrassy Gyula grófot hallgatták ki, akit szintén felkérték annak idején ezen ügy megvizsgálására. Andrassy azonban kijelentette, hogy ő csak azon feltétel mellett vállalta ezt el, hogyha politikai pizkosságról van szó, ugy nem köti magát titoktartáshoz. Andrassy Gyula gróf vallomására ezután nem reflektáltak. Másnap azonban Károlyi Imre gróf meglátogatta s elmondta, hogy Elek Pál előtte csodálkozásának adott kifejezést, hogy Lukács eddig még nem tisztázta, holott Lukács volna a leghivatottabb, hogy őt rehabilitálja, (mert hát Elek Lukácsnak adta azt a pénzt, aminek ellopásával őt meggyanusították. Szerkesztő.)

A tanukat ezután vallomásaikra megeskették. Most Zichy János gróf volt kultuszminiszter vallomása következett, aki kijelentette, hogy minden amit tud, a minisztertanácsban tudta meg. Kérde most a törvényszéket, hogy vallhat-e a király felmentése nélkül?

Elnök: Ilyen körülmények között nem kell vallania.

Vázsonyi Vilmos ragaszkodik Zichy vallomáshoz.

Elnök kérde, milyen formában történjék ez a vallomás?

Vázsonyi: Ennek megállapítása a törvényszék dolga.

A bíróság rövid tanácskozás után Zichy kihallgatását délutánra tűzte ki.

Délután 4 órakor Lengyel szavazóbíró Tisza István egy levelét olvassa fel, mely szerint Tisza az esti lapokból értesült, hogy Désy vallomásában odanyilatkozott, hogy Tisza nem engedie meg, hogy Désy a parl mentben elmondhassa vádjait. Kéri kihallgatását erre nézve.

Vázsonyi jelentéktelennek tartja Tisza vallomását s mellőzését kéri. A törvényszék hosszas tanácskozás után elrendeli Tisza kihallgatását.

Ezután Jeszenszky államtitkár kihallgatása következett, aki kijelentette, hogy utasítást kapott a miniszterelnökségtől, hogy mint tanu nem mentik fel a titoktartás kötelezettsége alól, mert így a rendelkezési alapról is vallomást kellene tennie. De kijelenti, hogy bizonyos dolgokra nézve vallomást akar tenni.

Vázsonyi: Nem kell a vallomása. Vagy megmond mindent, vagy hallgat mindenről.

Jeszenszky jelentéktelen vallomása után Kazár és Paduch miniszteri tisztviselőket hallgatták ki, kiknek kezén a pénz keresztül folyt, majd Fejérváry Imre bárót.

Általában az a vélemény uralkodik, hogy a mai tanuvallomások megpecsételték ugy a pör, mint a Lukács kormány dolgát.

Balkezes intézkedés.

Bajok a bérkocsi állomás elhelyezése körül.

Bérkocsi állomás régebben nem is volt Makón. Nem helytelenítjük azonban, hogy Rákósy Gyula rendőrkapitány követve más városokat, ilyet is létesített. Csak pár éves ujtás ez a városunkban. Eddig ott volt ez a bérkocsi állomás a Koronának azon a részén, hol most a Korona nyári terrasza van.

Az idén azonban olyan széles terraszt engedélyezett a város, hogy

ott nem maradt a bérkocsi állomásnak helye. Rákósy rendőrkapitány akként intézkedett, hogy a bérkocsi állomás a Koronának másik oldalán legyen és pedig a saroktól a Ponyecz-féle házig.

Nem lehetne a rendőrkapitány ezen intézkedése ellen talán egy szót sem emelni, ha ezen a helyen az utca tágasabb volna és nem volna ott annyiféle piac, mint van. De éppen e körülménynél fogva a rendőrkapitánynak ezt az intézkedését sem minősíthetjük másnak, mint balkezes intézkedésnek, melyben különben ő vezet a városi közigazgatásban.

A rendőrkapitány, mint lapunk előző számában megírtuk, nem elég, hogy idehelyezte a bérkocsi állomást, de már kérte is a városnál e területnek aszfalt burkolatát való ellátását is. De pedig részéről elmondottuk véleményünket az aszfaltozással szemben, mely nem volna más a város részéről, mint kidobott pénz. Most pedig tekintettel arra a körülményre, hogy igen sok kereskedő felebbezést adott be a bérkocsi állomásnak az említett helyre való elhelyezése ellen, kell hogy néhány sorban elmondjuk véleményünket az irányban, hogy a bérkocsi e helyen, hova a rendőrkapitány legujabban helyezte, egy percig sem tűrhető.

Azt már eddigiekben is kifejezésre juttattuk, hogy e helyen a terület szűk és ha a bérkocsi állomás is ott lesz, teljesen lehetetlenné válik ott a közlekedés, mi különben heti piacok alkalmával még bérkocsi állomás nélkül is alig volt lebonyolítható. Itt különben eddig is rendőr állott, ki a forgalom torlódás megakadályozása végett volt odahelyezve.

Helytelen volt a bérkocsi állomásnak e térre való helyezése másodsor azért is, mert hiszen itt van az élelmiszer piac. Nem szorul bizonyításra, hogy az a sok légy, mely nyáron a lovakat meglepi, nincs a különféle élelmiszerek hasznára.

De káros volt a bérkocsi állomásnak e térre való helyezése közegészségi szempontokból is. Jól tudja mindenki, hogy a lovak hulladéka mily veszedelmes kórokozókat tartalmaz, ha az ott porladozik el. Megfertőzi még jobban azt a levegőt, mint van. Azt is

60

HOLD LUCZERNÁS

EGÉSZ ÉVI HASZNÁLATRA

KIADÓ

IRITZ MIKSÁNÁL.

tudja mindenki, de talán a rendőrkapitány nem tudja, hogy ahova ő a bérkocsi állomást jelenleg helyezte, ott csatorna nincs, már pedig bérkocsi állomást csak oda lehet helyezni, hol a szennyvíz-levezetésére megfelelő csatorna van.

A rendőrkapitány sok tekintetben őre a közegészségügynek is. Ezzel az intézkedésével, melyet balkezes intézkedésnek minősítettünk, a közegészségügy ellenségének mutatta be magát.

Mindezen okoknál fogva a bérkocsi állomás nem maradhat meg ezen a helyen, hova a rendőrkapitány helyezte. Tiltakozik ez ellen úgy a közbiztonságnak, mint a közegészségügynek nálunk különben is semmibe sem vett, így annál kiáltóbban követelő parancsa.

Városi közigazgatásunk.

Milyen szempontokból vegyük tárgyalás alá az új szervezési szabályrendeletet?

I.

Makóváros közigazgatásának a kérdése válaszhoz ért. A legközelebbi jövőben már döntő lépést kell tennünk. Nemcsak azért, mert törvény kényszerít erre, hanem sokkal inkább a mi saját érdekeinkben.

Nem értjük most a városi közigazgatás egész szervezetének az átforgatását, a melynek szintén nem sokára következnie kell. Akár marad még helyén a mai kormány, akár más jön helyébe, a városok törvénye nem keshetik soká.

Olyannak kell majd lennie ennek a törvénynek, mely egész fundamentumában, rendszerében, szerveiben, szellemében és jellemében gyökeresen átforgatja városi közigazgatásunkat. Mely míg kívülről megszabadít a mai rendszer mellett tühretilenül zaklató gyámkodástól, befelé képes lesz arra, hogy igazán azzá legyen, a mit becsületos, jó közigazgatástól az állam minden polgárának jussa van elvárnia: a polgárok szabadságának, vagyoni és erkölcsi jólétének a védelmezője, irányítója és fejlesztője.

A míg azonban ez bekövetkezik, már is jelentős lépést tehetünk magunktól is ez igazi cél felé.

Megadja nekünk, a város polgárságának, erre az alkalmat és módot a tisztviselők fizetését rendező 1912. évi 54-ik törvénycikk.

E törvény nemcsak nyugdíjtörvény létesítését rendeli s nemcsak a városi tisztviselők javadalmazását emeli fel az eddigiekhez képest szinte aránytalan méretkéig, hanem azt is parancsolja, hogy a törvény rendelkezéseinek megfelelőleg minden rendezett tanácsú város 1913. év augusztus elsejéig eddigi szervezési szabályzatát dolgozza át.

Makó város képviselőtestülete szervezési szabályrendeletünk átdolgozására külön bizottságot küldött ki, mely munkálatát most már be is terjesztette.

Ezt a szabályzat-tervezetet rendkívüli közgyűlésében a jövő héten tárgyalja képviselőtestületünk.

Nem lesz érdektelen, sőt nagyon is használni vélünk e rend-

kívüli fontosságu ügynek, ha némely általános szempontokat, utána meg egyes külön kérdéseket is — a közgyűlést megelőzőleg — előhozunk s azokhoz a közönség igaz érdekében hozzászólunk.

Már a bizottsági munkálatoknál is észrevehettük, hogy a szabályzat átdolgozásánál — a mikor az egyes hivatalok beosztásáról s a teendőkről volt szó, bizonyos olyan befolyások igyekeztek érvényesülni, melyek figyelmen kívül hagyva a közönség általános érdekeit, személyi tekintetek és személyi érdekek szerint kívánják megalkotni az új szabályzatot. Ez a merőben illetéktelen befolyás bizonyára érvényesülni akar majd a szabályzatot véglegesen megalkotó képviselőtestület előtt is.

Nem kell e helyen fejtegetnünk, hogy e szabályzat megalkotásánál semmiféle helye nem lehet a magántekinteteknek s személyi érdekeknek, mert ezek mindig a közönség érdekeinek elárulását, cserbenhagyását jelentik s a közönségnek kárára és veszedelmére vannak.

Nem az a kérdés, hogy városi közigazgatásunknál ki milyen állást tölt be, hanem egyedül csak is arra kell törekednünk, hogy milyen képesítésű s a mi ezzel a közigazgatásnál szinte egyet jelent — milyen képességű az illető hivatalnok, a ki az állást betölti.

Az egész közigazgatás jósága, vagy rosszasága tisztára, csakis azon dől el, hogy megfelelő — ugy képzettség, mint hivatás tekintetében odavaló — hivatalnokok, avagy pedig mindenféle képzettség nélkül való, tudatlan kontárok töltik-e be az egyes állásokat.

Lehet az a városi hivatal betöltő egyén a legeretemetőbb ember, lehet jó pajtás, hűségese cimbor, de csak nem való arra az állásra, mely ma már a legszigorubb képzettséget s hozzáérő képességet kíván az illetőtől, a kiből pedig éppen ezek hiányzanak.

Ilyen embereknek a városi tisztviselői állásokba való betételével használunk ugyan az illetőknek magoknak s jót teszünk velük, de végzetesen ártunk és rosszat teszünk a sok-sok ezerből álló nagy közönségnek s ezek igazi érdekeinek.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Május 29 Csütörtök Róm kath Agoston pk. Protestáns Agoston Gör kath. Május 14. Nap két 4 óra 17 percek, nyugszik 7 óra 37 percek.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Az Helyenkinj eső és lényegtelen hőváltozás várható. Sürgönyprognózis: sok helyütt eső csapadék Déli hőmérséklet 17. 70.

Az Arad-csanádi vasutak merénylői. Két közönséges apátfalvai napszámos ember vakmerő merénylet kísérelt meg az Arad-csanádi egyesült vasutak ellen. Ugy történt a dolog, hogy a pályaudr az esti gyorsvonat elhaladása előtt megvizsgálta a vonalat és az apátfalvai átjárónál egy hatalmas 12 méter hosszú sinderabot talált keresztül fektetve a síneken. Hamarosan eltávolította az akadályt, mely a

gyorsvonat kikiklását s nagy szerencsétlenséget idézett volna elő. Majd jelentést tett a csendőrségen az ismeretlen merénylő ellen. A csendőrség hamarosan kiderítette a tetteseket Gránási István és Fejes József apátfalvai napszámosok személyeiben. A csendőrség vállatára fogta őket, de mentességükül mit sem tudtak felhozni. Mindkét munkás ellen szigorú eljárást indítottak.

A mezőrendőrök kérelme. A mezőrendőrök tudvalevőleg nem kaptak a város részéről kiutalt államségélyből, ezért Török Imre és társai mezőrendőrök ma a belügyminiszterhez fordultak és kérik, hogy az államségélyben ők is részesítenek.

A délvideki németek magyarosodása. Torontálvármegyei magyar köznevelődési egyesület ezen évben is július és augusztus hónapokra a magyar nyelv elsajátítása végett idegenajku gyermekeket telepit ki Makóra. Azon szülők, kik ilyen gyermekeket teljes ellátásba szállás, egyszerű móssással havi 30 koronáért elvállalni akarnak, f. évi június 7-éig a Deák-Ferenc utcai áll. isk. igazgatói irodában Tókos Izsák igazgatónál, ki az elhelyezéssel megvan bízva délelőtt 10—11 óráig jelentkezhetnek. Egyben ugyanakkor beírhatják azon gyermekeiket is, kiket a németajku gyermekeknek tartandó nyári oktatásra felvétetni akarnak.

Meghalt a volt vásárhelyi képviselő. A vásárhelyi közlének, a függetlenségi és 48-as párnak mélysége gyászba van: Meghalt dr. Endrey Gyula ügyvéd, Vásárhely város 18 éven át volt országgyűlési képviselője Budapesten ma délután 5 órakor. Endrey Gyula két évtizedes közéleti munkásság után pihenni tért. Alkotó ereje elpihent, nemes szíve nem dobog tovább. Gyászolunk mi is a gyászolókkal, elvisszük a ravatalára az elismerés és kegyelet babérait, meghajlunk előtte a függetlenségi párt lobogóját, amelyet ő annyiszor vitt dalra. Endrey Gyulát kiváló képességei, szónoki ereje, lángoló hazaszeretete, a polgárság javáért való küzdelme a közélet vezetőjévé tették. Az elhunyt képviselőt Makón sokan ismerték s így halála Makón is sokan ószinte részvétet keltett. Endrey Gyulát ma délután temették Hódmezővásárhely népének nagy részvéte mellett.

Nyári zivatar a megyében. Szép verőfényes napsütés után ma délután kiadós nyári zivatarban volt részünk. Ugy két óra tájban hatalmas villámlás és menydörgések közepette megeredt a záporosó, mely közel félórán át tartott. A sűrű villámok közül egy-kettő lecsapolt az orosz-temető tájékán, de hogy kárt okozott volna, arról eddig nem nyertünk híradást. A meleg eső igen jó hatással volt a növényzetre, mely különben is dus s nagyon szépen fejlődik.

Apátfalvai iskolásfiúk csinyje. Vakmerő dolgot követtek el az apátfalvai ismétlő iskolások. A helyett, hogy iskolába mentek volna, kimentek az árlérré játszani. Ha még játszottak volna, ez nem lett volna baj, ámde a tiuk, névszerint Benedek István, Borbély József, Bárdos Balázs és még két fickó, a marosi ártér hidjaiból kilopkodták a vaskapcsokat s más vasalkatrészeket, hogy azokat pár krajcárért értékesítsék. A vakmerő csiny, ha idejekorán észre nem veszik, súlyos következményekkel járhatott volna, mert a hidak meglazulása nagyon veszedelmes dolog. Ámde a hidak óre észrevette a dolgot s

a csendőrségen jelentést tett az esetről, ahol egy-kettőre kiderítettek az ismétlő iskolások tolvajbandáját s feljelentést tettek egy lopásról értesült szülők, mint a tolvaj fiúk ellen.

Legfinomabb, elszakíthatatlan, francia „Mimi“ férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez“, Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét szétküldés.

A piactér rendezése.

A polgármester előterjesztése a tanácsnál.

Tagadhatatlan, hogy Makóvárosának piactéri elhelyezésére megfelelő tere nincs és a piactér elhelyezésének kérdését ez mindeztideig igen megnehezítette. Egyik-másik piactér ide-oda helyezése, mi a legutóbbi időben történt, nem talált köztetszésre talán azért, mert az emberek ragaszkodnak a régi megszokott rendszerhez. Innen magyarázható meg, hogy egész csoport felebbezt adtak be és pedig egész helyesen az alispánnak azon inézkedése ellen, hogy a tejiacot mostani helyéről a Tókey-féle ház elé helyezte.

A főtéri kereskedők és iparosok, de a gazdaközönség körében is általános a panasz a piactéri árusító helyek kijelölése, elhelyezése iránt az utóbbi időben tett intézkedések ellen. Sokan bizonyos tekintetben érdekeik sértését lájják ezen intézkedésekben.

A város polgármesteréhez több oldalról érkezett be panasz a közönség különféle rétegeiből. A polgármester fontolóra vette a panaszokat és megállapította, hogy azok legtöbbször teljesen indokolt és jogos.

Minthogy a vásárrendtartási szabályrendelet értelmében a piactéri árusító helyek kijelölése a városi képviselőtestület hatáskörébe tartozik, a polgármester előterjesztést tett a tanácsnál, hogy az tegyen előterjesztést a legközelebbi közgyűléshez a különféle piactér cél-szerű elhelyezése tárgyában.

A tanács már holnapi ülésén foglalkozik a polgármester előterjesztésével. Nehéz dolog lesz ennek az ügynek közmegelegedésre való megoldása. Sokat fognak erről még beszélni a város közgyűlésén is. Egy azonban bizonyos, hogy a piactér mikénti elhelyezése fölött vajmi keveset intézkedhetik a rendőrkapitány, de még az alispán sem, mert ez a jog a vásárrendtartási szabályrendelet értelmében elsősorban a város képviselőtestületét illeti meg.

Most nem szólunk bővebben a piactér rendezés ügyéhez, mert módunkban lesz vele tüzetesen foglalkozni akkor, mikor a tanács elkészül tervezetével vagy mielőtt a képviselőtestület tárgyalja.

Minden független érzelmi ember „Makói Független Ujság“ot olvas és követeli, ahol csak megfordul.

A makói piacról.

Változatlanok az árak.

Igen csekély forgalma volt ma is a makói piacnak. Ilyen is lesz mostanában már a hetipiac egészen új utáncig. A gazda ember nem igen piacolt már. Akad elég dolga a tanya körül is.

A csekély forgalom s kínálat következtében a makói piacon a buza ára kevéssé emelkedett s ma 20 korona 60 fillért is fizettek a buza métermázsájáért. Budapesten legközelebb 22 korona 40 fillért fizettek a buza métermázsájáért. Meg kell e helyütt jegyezni, hogy a budapesti gabonatözsde csakis elsőrendű buzákat adnak és vesznek, míg a makói piacon legtöbbször szokrány minőség kerül eladásra, aminek ára a budapesti gabonatözsde lényegesen olcsóbb.

A kukorica ára teljesen változatlan. Ugy Makón, mint Budapesten 16 koronába kerül métermázsája.

A hagyma piacon nagy érdeklődéssel várják a külföldi hagymatermelő országok terméskilátásait. E helyről azt jelenthetjük olvasóinknak, hogy a külföldi hagymatermelők látásairól szóló jelentéseket azok beérkezése után azonnal közölni fogjuk olvasóinkkal, épügy, ahogyan azt a múltban tettük. Ugy lehet hamarosan beszámolhatunk erről olvasóinknak.

Bérbeadó birtok.

1913. év október hó 1-től kezdve

281 kis hold birtok egy tagban

kitűnő marosi televény föld, közvetlen Arad alatt, a városból kocsin 5 perc, gyalog 15 perc.

Különösen zöldség és hagymatermelésre alkalmas.

Bővebb felvilágosítást ad a Csanádmegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala Makón.

SZÍNHÁZ.

Műsor :

Csütörtökön páros bérletben csak felnőtteknek Az elnöké (vígsházza vigjáték).

Pénteken páratlan bérletben fényes új kiállításal itt először Aranyeső látványos nagy operett.

Szombaton páros bérletben másodszor Aranyeső, látványos nagy operette

Az elnöké.

Telt ház állandóan derűs kacagó hangulata fényesen tanuskodott ama siker mellett, melyet ez a francia pikáns darab aratott ma este a színházban. Sok pikáns darabot láttunk már, de ehhez fogható trágárságokat még aligha. Egy mentő körülmény szól a trágárságok mellett s ez, hogy nagyon szellemes s igazán lehetetlen kacagás nélkül megállani a lehetetlenebbnél lehetetlenebb helyzeteket. Az előadás kitűnő volt s nagy része ebben a Nádassy párnak, kik ma este pompások voltak. Igen jó volt Verő Janka valamint a többi szereplők is kik megannyian közremunkáltak a siker érdekében. A darabot holnap megismételik s ezuttal újból hangoztatjuk, hogy a darab előadására leányokat nem való elvinni.

Az aradi társulat vendégszereplése. A jövő hét első napjaiban nevezetes vendégszereplésben lesz része közönségünknek. Ugyanis Henri Bernstein híres darabját az Ostromot játssza el nálunk az aradi színház négy kiváló tagja: névszerint H. Harmáth Józsa, Szendrey igazgató, Delli Lajos és Várnay Jenő. Mindannyian kabinet alakítást nyújtanak szerepeikben és reméljük, hogy a közönség hosszas tapssal fogja jutalmazni játékaikat.

Ügyes cipész segéd

és egy jó fiu tanulónak felvétetik

Fodor Sándor cipésznél

Szegedi utca.

498—1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a makói kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. II. 278—2. számú végzése következtében dr. Galambos Emil makói ügyvéd által képviselt Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok czég javára 223 kor. 36 f. s jár. erejéig 1913. évi április hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 776 koronára becsült következő ingóságok u. m. korcsma berendezés, billiárdasztal, stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a makói kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 372—2 sz. végzése folytán 223 korona 36 fill. tőkötvetelés, ennek 1913. évi március hó 4. napjától járó 5 százalék kamatai és eddig összesen 81 kor. 96 fillérben bíróság már megállapított és felmerülő költségek erejéig Makón II. Kosuth-utca 14. sz. a végrehajtást szervezett vendéglőjében leendő megtartására 1913. évi június hó 3-ik napjának d. e. fél 12 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Makón 1913 évi május hó 20. napján.

Kuhn János,
kir. bir. végrehajtó.

FIGYELEM! „HEZ” arckréme 80 fill.
„HEZ” arczappan 80 f.
„HEZ” arcpouder 80 fill.
3 darab bármelyikből egyszerre rendelve — pénz előzetes beküldésénél bérmentve. Diszkrétén küldi:
„HEZ” illatszertár Budapest,
VIII. Losonci-utca 13.
Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

Regény.

Egy világváros rejtelméi.

(102)

20. fejezet.

Rendő mint büntárs.

Alig indult el a vonat Orsováról Kocsissal és a leánnyal, Pétsy Dénes távirata megérkezett, s az orsovai összes rendőrség talpon volt, hogy az ellilant csalót utközben elfogják.

Táviratoztak az állomásra, de persze hiába, Kocsis Gábor szekezen bujosott egyik faluból a másikba s a Dunához kerülve hajón vitte a főváros felé a mi rosszat sem sejtő gyermeket.

21. fejezet.

Tekla grófkisasszony.

A világ legnagyobb rejtélye — a nő.

Kőnyebb a tüfökán egy elefántot keresztül bujtatni, mint kiismerni a nőt.

Mindent tudni kíván és semmiféle tudás nem elégíti ki.

Hódit és hódol.

Ha győz: nem zsarnokoskodik áldozatán, hanem megveti és félredobja.

Ha legyőzik: a győző lábaihoz veti magát és valóságos rabszolganője lesz.

Folyt. köv.

SÜRGŐS FIGYELMEZTETÉS!

A tisztelt közönséggel van szerencsénk tudatni, hogy az összes illatszer, piperezappan, arckréme, általában valamennyi kozmetikai és háztartási cikkekről szóló kimerítő 24 oldalas értesítők újabb kiadása már megjelent; kérjük meghozatni, ingyen és bérmentve küldi szét a „HEZ” illatszertár vezetősege, Budapest, VIII. Losonci-utca 13.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes baraczk és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K.

árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. czég. A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

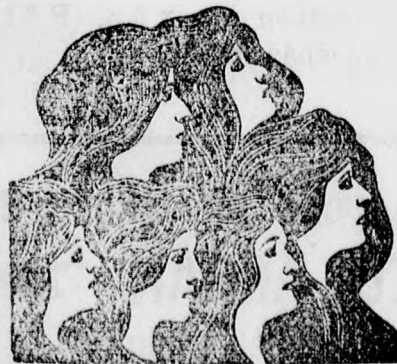
Kapható drögériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képvisellete:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, ho szereshető be az eredeti minőség. :-:- :-

„Sanitas” szanatorium

fizikai-dietikai gyógyintézet és nyilvántartó Versecen (Délmagyarország.)

Vezető orvos: Méhes Lajos dr.

Az intézet külföldi minta szerint újonnan épült és modernül be van rendezve.

Egyéni gyógykezelés Lahman dr. rendszere szerint. Fény-, lég- és napfürdők, vizikurák, gyógygymnasztika, massage, villamos alkalmazások, gyógyszeres fürdők, különleges diéták és szálló kurák.

A „Sanitas” gyógyintézetben felvételtnek úgy üdülésre szorulóknak, mint idült betegségekben szenvedők és fertőző betegségekben szenvedők, elmebetegnek azonban felvételt nem nyerne.

A „Sanitas” gyógyintézetbeni kezelés különösen a következő betegségeknek van javalva:

Mindenféle idegbajok, a légző szervek bántalmái, szív és vérkeringési bajok, emésztő szervek, vese-, hólyag és húgycső betegségek, sápkór és vérszegénység, köszvény és csúsz, csont és ízületi bajok, malária, ugyisintén a különféle női betegségeknek.

Az intézet a hegyek alján fekszik, a parkban légkunyókkal bir és egész éven át nyitva van.

Mérsékelt árak. Főidény májustól-októberig.

Prospektus ingyen.

Makulatúra csomagolópapír

különként a „Makói Független Ujság”-nál.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. BARANYAI JÁNOS,
Szegedi-utca.

Tisztelettel van szerencsém a t. vásárló közönséget értesíteni, hogy a Kocsis és Skopál cégéből kiléptem és a városháza épületében (Pallagi Ernőné helyén)

üveg és porcellán kereskedést

nyitottam. Elvállalok képkeretezést, épület üvegezést, lakásokat villamos csillárral és cserép kályhával való felszerelésre.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

Kocsis Mihály.

Nem mese!

Ha pattanása vagy szeplője ami „HEZ” csodaszappanunktól el nem mulik, úgy pénzt kötelesek vagyunk visszaadni. 1 drb. „HEZ” csodaszappan 2 korona 50 fillér, 3 drb. „HEZ” csodaszappan 7 korona. Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes beküldésénél portó 30 fillér, utánvételes küldésnél portó 84 fillér. Diszkrétan küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

FONTOS!

„HEZ” kölnivíz 1 üveg 50 fill. „HEZ” kölnivíz fél liter 3 kor. „HEZ” kölnivíz szappan 1 drb. 60 fillér., 3 drb. 1 kor. 60 fill. A mi öség elsörendü voltáért felelősséget vállalunk.

Küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

Parfumerie „HEZ” illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklámra ösötönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)

- 1 darab üvegtégely francia arc- és kézfinomító,
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban),
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor,
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
- 10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),

Összesen 19 darab 2 korona 50 fillért,

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szótküldés: biztos postakézbesítés érdekében, vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 korona 50 fillérről vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnkét kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltök (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban!! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban felöltök sószyoknyákban!!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok Nagy választéku női fehérnemű raktár. Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltök áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben

KEDVEZŐ ÁRBAN

!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.